

ΜΕΝΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΤΩΝ 340.000 ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

Τα
δεκαέξι
γράμματα

ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: 8.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Τα δεκαέξι γράμματα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μένιος Σακελλαρόπουλος
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2020
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: The Norman Syngue Waller Budd Collection/Mary Evans
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2020, 8.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3609-8
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3610-4

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 Publishers since 1979

Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Τα
δεκαέξι
γράμματα

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

- 20 χρόνια ταξίδια με τον Παναθηναϊκό*, Λιβάνης, 2003
Ολυμπιάδα, Ιστορία και θρύλοι, Λιβάνης, 2004
The game boy – Το μοιραίο 10, Λιβάνης, 2006
Θα πεθάνεις, ρε, Λιβάνης, 2007
Η νύχτα της Λώρας, Λιβάνης, 2008
Μαύρο φιλί, Λιβάνης, 2009
Φεγγάρι από πέτρα, Λιβάνης, 2010
Δύο μαύρα πουκάμισα, Λιβάνης, 2011
Πορφυρός κώδικας, Λιβάνης, 2012
Ένοχες ζωές, Λιβάνης, 2013
Η παγίδα των χρωμάτων, Λιβάνης, 2014

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

- Το σημάδι*, 2015
Δεκατρία κεριά στο σκοτάδι, 2016
Ο χορός των συμβόλων, 2017
Η πυραμίδα της οργής, 2018
Πικρό γάλα, 2019

*Μεγαλώνω, πατέρα. Μέσα στον καθρέφτη δε βλέπω
πια εμένα... Εσένα αντικρίζω. Και σε σκέφτομαι...*

*Σε όσους συνειδητοποιούν νωρίς ότι η ζωή περνάει
και χάνεται και μόνο η αγάπη μένει...*

ΟΛΑ ΕΓΙΝΑΝ ΜΕΣΑ σε δευτερόλεπτα, σαν να πάτησε κάποιος ένα γιγάντιο κουμπί και να πείραξε τον ουρανό, τη θάλασσα, τους αέρηδες, τη φύση όλη, διοχετεύοντας ηλεκτρική ενέργεια και τινάζοντας στον αέρα τη γαλήνη του τοπίου.

Ξαφνικά σκοτείνιασε ο τόπος, τα σύννεφα άρχισαν να κυνηγιούνται με μανία, κι απ' αυτή τη σύγκρουση με αγκομαχητά αλλά και τρομερούς θορύβους, ένα υδάτινο πέπλο νερού, τόνοι νερού έπεφταν σαν βαρίδια μαστιγώνοντας γη, θάλασσα, ανθρώπους, βουνά.

Οι κεραυνοί χτυπούσαν αλύπητα τη θάλασσα, που έγινε σκούρα θαρρείς κι έτσι θα μπορούσε να τους αποκρούσει ή έστω να τους κάνει να αστοχήσουν.

Σαν δαιμονισμένοι έτρεχαν οι άνθρωποι για να προφυλαχτούν, την ώρα που οι αστραπές έχυναν τόνους χρωμάτων στον σκουρόχρωμο πια ουρανό, ενώ οι κεραυνοί, μ' εκείνο τον δαιμονισμένο ήχο, παρέπεμπαν σε πεδίο μάχης, πόλεμο κανονικό.

Ο αέρας δρούσε μεμονωμένα δείχνοντας τη δική του ισχύ, κι όχι μόνο με την έντασή του αλλά και μ' ένα παράξενο βουητό, αυτό που τον έκανε ακόμα πιο τρομακτικό. Καμιά καρδέ-

κλα δεν μπορούσε να του αντισταθεί, ενώ αγρίευε περισσότερο σε όσα αντικείμενα έμεναν στις θέσεις τους.

Εκείνος, με τα μαλλιά μουσκεμένα και ανάκατα και την μπλούζα κολλημένη πάνω του, με τεντωμένες τις φλέβες από την ένταση και τις παντόφλες να γλιστρούν έτοιμες να τον γκρεμίσουν, έτρεχε να κατεβάσει τη μεγάλη τέντα, αυτή μπροστά στην είσοδο. Όμως πριν φτάσει στο κοντάρι, είχε ήδη κατεβάσει άπειρες βλαστήμιες σε όσες παραλλαγές υπήρχαν, και σε άλλες που είχε εφεύρει ο ίδιος.

Μόνο αυτός μπορούσε να συνδυάσει καντήλια κι αγίους, γνωστούς και άγνωστους, να τους βάλει μαζί στο ασταμάτητο κι ασύγκριτο παραλήρημά του, αδιαφορώντας για το γεγονός ότι τον άκουγαν και τον έβλεπαν ένα σωρό άνθρωποι εκεί έξω.

Ούτε ο Αλ Πατσίνο στον *Σημαδεμένο* δεν είχε βρῖσει τόσο πολύ, αλλά ο Άρης Φαρμάκης ήταν ακόμα χειρότερος, νιώθοντας περισσότερο κατατρεγμένος από τον αγαπημένο του ηθοποιό. Το ξαφνικό μπουρίνι διέλυσε τον ψυχισμό του κι ήταν σαν να του πείραξε τον εγκέφαλο!

«Γιατί πάλι, ρε γαμώτο; Γιατί πάλι; Μας έχει ρημάξει ο γαμημένος ο καιρός τώρα που είναι να δουλέψουμε λίγο. Αύγουστος είναι αυτός ή Νοέμβριος;» είπε στον Τεό, τον μαρτίστα του μαγαζιού, που άντεχε στωικά τα ξεσπάσματά του κι είχε πια συνηθίσει.

Αφεντικό του ήταν ο Άρης, τον πλήρωνε στην ώρα του, του έβαζε και τα ένσημα, τι τον ένοιαζε αν έβριζε ακόμα και τις καρέκλες! Αυτή τη φορά όμως του έδινε απόλυτο δίκιο, όσο κι αν ξεσπούσε. Ήταν η τρίτη συνεχόμενη μέρα που το μπουρίνι διέλυε ξαπλώστρες, ομπρέλες, τραπέζια, τέντες, διακοσμητικά, ενώ δημιουργούσε και μια λίμνη μέσα στο μαγαζί.

Ο Τεό ήξερε ότι ο Άρης ζοριζόταν οικονομικά και πόνταρε πολύ στις εισπράξεις του Αυγούστου για να μπορέσει κάπως να ξελασπώσει. Δεν ήταν μόνο το νοίκι του μαγαζιού, τα λεφτά στον Δήμο, στους υπαλλήλους, στους προμηθευτές και τους πιστωτές. Ήταν και τα χρήματα που είχε πληρώσει για την κατασκήνωση του μικρού, του Άλεξ, και αυτά που έπρεπε να δώσει τον επόμενο μήνα για το σχολείο του γιου του. Σχημάτιζαν ουρά οι υποχρεώσεις του κι είχε από δυο βλαστήμιες για την καθεμιά.

«Τι με κοιτάς, ρε; Πάρε τον ρημαδοκουβά και βγες έξω, δε θα σου πέσει η υπόληψη, ρε καφετζή!»

«Μπαρίστα, Άρη...»

«Ρε, αί σιχτίρ, που μου το παίζεις κι εξευγενισμένος! Καφετζής είσαι, ρε! Νικόλ, τρέχα στην παραλία να βοηθήσεις τον Βασίλη να κλείσετε τις ομπρέλες. Τις σπασμένες να τις βάλετε στην άκρη, βουναλάκι φτιάξτε! Α, και τις ξαπλώστρες ανάποδα».

«Μάλιστα, κύριε Άρη...»

«Άρη σκέτο, γαμώ την τρέλα μου, πόσες φορές θα σ' το πω;»

Το κινητό του χτυπούσε ακατάπαυστα κι ήθελε κι αυτό τις βρισιές του για να σιωπήσει, να το βουλώσει, να τον αφήσει να κάνει τις δουλειές του, τις... αναδουλειές του μάλλον, όπως εξελισσόταν η κατάσταση.

«Τρεις μέρες μάς πάει κόντρα ο αλήτης ο καιρός! Ξέρεις τι έχουμε πάρει; Θα σου έλεγα τι πήραμε... Ούτε τα έξοδα δε βγάλαμε», είπε στον Τεό, που δεν τόλμησε να σηκώσει το κεφάλι του. Η αγία σφουγγαρίστρα αλλά και τα ασταμάτητα μπουμπουνητά, μια συναυλία τρόμου, τον έσωζαν από νέα ξεσπάσματα.

Ο Άρης κατέβασε την τέντα, με το μπουρίνι να τον χτυπάει στο πρόσωπο, κι έβριζε και τη βροχή και τα κύματα αλλά και το τηλέφωνο, που χτυπούσε για τέταρτη ή πέμπτη φορά το τελευταίο εικοσάλεπτο. Και θα το είχε σπάσει αν δεν το είχε αγοράσει πρόσφατα, αντικαθιστώντας το προηγούμενο, το οποίο είχε διαλύσει στο πάτωμα όταν τον κάλεσαν από μια τράπεζα.

Κοίταξε την ταμπέλα του μαγαζιού, με το *En Λευκώ* να δείχνει εντυπωσιακό από τα κοχύλια που το είχαν δημιουργήσει, και τον πλημμύρισε ένα κύμα οργής, μπουρίνι κι αυτό. Ήξερε ότι ήταν ένας κακός Αύγουστος, που ενώ ξεκίνησε με υψηλές προσδοκίες, δεν αποδείχτηκε αποδοτικός λόγω καιρού, με έντονα μελήματα αλλά και μπουρίνια που διέλυαν την κανονικότητα. Ποιος να πάει για μπάνιο με βροχή, ποιος να βγει για ποτό το βράδυ, με ψύχρα αλλά και ψιλόβροχο σ' έναν καταμουσκεμένο τόπο; Τα ρήμαξε τα μαγαζιά και γέμισε με κατάθλιψη τους ιδιοκτήτες, που τραβούσαν τα μαλλιά τους από το κακό που τους βρήκε τέτοιες μέρες. Τις περιμεναν πώς και πώς και πήγαιναν στράφι.

Όταν αποφάσισε να πάρει την επιχείρηση, καταλάβαινε ότι έπαιρνε ρίσκο. Ήταν μια δουλειά περιορισμένου χρόνου, αλλά υπολόγιζε ότι μπορεί να κάνει τη διαφορά. Άλλωστε πάντα έπαιρνε ρίσκο σε όλη του τη ζωή, τόσο στα προσωπικά του όσο και στα επαγγελματικά του. Όμως πόνταρε στο γεγονός ότι η κρίση φαινόταν να έχει μείνει πίσω κι ότι οι άνθρωποι άρχισαν σιγά σιγά να ανοίγονται, να ξεφεύγουν από το τούνελ της μαυρίλας, να θέλουν να ξαναζήσουν κανονικά. Κι είχε ξεκάθαρη άποψη και για το συγκεκριμένο είδος μαγαζιού και για την τοποθεσία, κι αυτό είπε σε έναν από τους ελάχιστους φίλους του, τον Χάρη.

«Ακόμα κι αν έπεσαν κάποια φράγκα στην αγορά, ο κόσμος δε θα ανοιχτεί απότομα με νησιά και χλίδες, την έχει πατήσει και δεν το ξανακάνει. Θα πάει σιγά στην αρχή. Μπάνια βέβαια θα κάνει πάντα. Και το Ξυλόκαστρο μπορεί να μην έχει την παλιά αίγλη αλλά μαζεύει κόσμο. Είναι κοντά στην Αθήνα, έχει πολλά ενοικιαζόμενα σπίτια, τα τριήμερα είναι όλα γεμάτα από τον Μάιο και μετά, ενώ από τέλη Ιουνίου έρχονται αρκετοί για εγκατάσταση. Αν λοιπόν προσφέρεις στον άλλο κάτι καλό, το μαγαζί μπορεί να πάει σφαίρα. Πρωί καφέδες, ξαπλώστρες και ομπρέλες, αναψυκτικά, χυμούς, παγωτά, το μεσημέρι ποικιλίες, σάντουιτς, μπίρες, το βράδυ ξανά ποικιλίες και ποτά. Με σωστό πλασάρισμα, θα τους κλείσω όλους τους άλλους! Θα βλέπουν την πλάτη μου! Θα στήσω και κάνα δυο πάρτι με τίποτα σταρλετίτσες και μοντέλες που ψάχνουν καμιά αρπαχτή, ε, μάζεψα όλο τον κόσμο και το χαρτί! Κι έτσι όπως το έχω στο μυαλό μου, θα μου έρχονται και από τα γύρω μέρη. Ο Έλληνας ψοφάει για μούρη! Θα τον πάω λοιπόν όπως θέλει...»

Αλλά η απώλεια εσόδων από τον άστατο καιρό τον έκανε να συνειδητοποιήσει ότι τα πράγματα δεν ήταν έτσι όπως τα σχεδίαζε, κάτι που όμως αρνιόταν να παραδεχτεί ακόμα και στον εαυτό του. «Θα βρω τρόπο», έλεγε, κυρίως όταν στριμωχνόταν.

Το *Εν Δευκώ* ήταν το αστραφτερό δαχτυλίδι του και καμάρωνε γι' αυτό, αφού ένιωθε αναβαθμισμένος, σαν να ψήλωσε απότομα. Τώρα ήταν αφεντικό που φαινόταν, που όλοι τον έβλεπαν. Στην παλιά δουλειά που είχε στήσει, πάλι εποχική, αυτή με τα χριστουγεννιάτικα κι αργότερα με τα αποκριάτικα, περνούσε εντελώς απαρατήρητος και καθόλου δεν του άρεσε. Ενώ τώρα, ερχόταν όλος ο καλός ο κόσμος που εί-

τε ζητούσε μια ξαπλώστρα μπροστά στη θάλασσα είτε ένα καλό τραπέζι για το βράδυ. Κι αυτό τον ανέβαζε, τον έκανε να νιώθει σημαντικός, σε μια χώρα που βάζει μέσο ακόμα και για μια ομπρέλα στην παραλία.

Επένδυσε πολύ στην αχίλλειο πέτρα πολλών, τη μούρη, κάνοντας το μαγαζί πόλο έλξης με πέντε κινήσεις. Η προϋπηρεσία του στην Καλαμάτα αποδείχτηκε θησαυρός. Το *Εν Λευκώ* δε βγήκε τυχαία. Είχε μεγάλες λευκές ξύλινες ξαπλώστρες κι ανάμεσά τους καφάσια βαμμένα λευκά, για να ακουμπάει ο κόσμος τα πράγματά του, λευκά τραπεζάκια πίσω από τις ξαπλώστρες, λευκές τεράστιες μαξιλάρες στην άμμο που ο ίδιος είχε κουβαλήσει με φορητά για να καλύψει τα χαλίκια, κι από πάνω, σε ειδικά στηρίγματα, λευκές «γάζες» για μια υποτυπώδη σκιά, ακόμα και λευκούς καταλόγους με ανάγλυφο το *Εν Λευκώ*.

Οι εντολές ήταν σαφείς. Έστω και με έναν απλό καφέ, οι σερβιτόροι πήγαιναν νερό μέσα σε σαμπανιέρα, ώστε ο πελάτης να νιώθει σημαντικός. Το καλύτερο κοκτέιλ του μαγαζιού λεγόταν *Εν Λευκώ* κι είχε βότκα, ρούμι, τεκίλα, τζιν και χυμό λεμόνι, με ένα άσπρο καλαμάκι στο ψηλό ποτήρι με τον πάγο. *Εν Λευκώ* ονόμασε ο Άρης και τη σαλάτα σπέσιαλ του μαγαζιού, στην οποία έβαζε μαρούλι, ρόδι, ξινόμηλο, ζαμπόν, φλούδες παρμεζάνας και κρουτόν, κι από πάνω λευκό μπαλσάμικο.

Η αλήθεια είναι ότι δεν επαναπαύοταν στις δάφνες του, αυτές που του έδινε το όντως ωραίο μαγαζί του στην παραλία, ούτε αναλωνόταν μόνο στις δημόσιες σχέσεις. Δούλευε από το πρωί ως τη νύχτα, δίχως καν να έχει χρόνο για μια βουτιά στη θάλασσα.

«Θα τις κάνω μαζεμένες τον Σεπτέμβρη, όταν θα έχω μα-

ζέψει το χρήμα!» έλεγε στον Χάρη, που γελούσε με τη σιγουριά του φίλου του και τον προκαλούσε.

«Τώρα που είσαι μεγάλο αφεντικό, θα “χτυπήσεις” και μπόλικες πιτσιρίκες. Ελπίζω να έκανες καλό κάστινγκ πριν προσλάβεις τα κορίτσια στο μαγαζί...»

Είχε απαντήσει σαν να ήταν ο Αλ Πατσίνιο!

«Ποτέ δεν μπερδεύω τη δουλειά με τα προσωπικά, επιπλέον γύπα!»

Τα προσωπικά... Στην πραγματικότητα, ήταν δυστυχισμένος κι απλώς φρόντιζε να το κρύβει, να μη δώσει στον άλλο να καταλάβει ότι αυτός ο φαινομενικά σκληρός και άτρωτος ένιωθε τεράστια μοναξιά κι είχε πληγές που ακόμα αιμορραγούσαν. Είχε έναν διαλυμένο γάμο, και μάλιστα με πολύ επώδυνο τρόπο, έναν χωρισμό που τον έκανε και πάλι να φύγει και να ξεκινήσει από το μηδέν, αλλά κι έναν γιο που έπρεπε να φροντίζει ο ίδιος, καθόλου εύκολο. Δε δίσταζε να αλλάξει δουλειές, σπίτια, περιοχές, ακόμα και πόλεις, κάτι εξαιρετικά κοπιαστικό, το οποίο όμως, για έναν περίεργο λόγο, γέμιζε τα κενά του. Το ίδιο και οι σχέσεις του, οι οποίες σχεδόν πάντα διαλύονταν με δική του υπαιτιότητα.

Ήταν τέτοια τα σημάδια που του άφησε η πρώην γυναίκα του, η Νίνα, ώστε ενεργούσε σαν να ήθελε να τιμωρήσει, και μάλιστα σκληρά, την όποια επόμενη, ακόμα κι αν του φερόταν υποδειγματικά. Με τις εμμονές του αλλά και τον εγωισμό του κόντεψε να χάσει και τον μοναδικό άνθρωπο που μπορούσε να εμπιστευτεί, τον Χάρη, όταν, δυο χρόνια πριν, λογομάχησαν έντονα για ένα θέμα στο οποίο ο παλιός του συμμαθητής είχε απόλυτο δίκιο.

«Δεν μπορείς, ρε φίλε, να αλλάζεις πόλη, δεν είναι καλαμπούρι! Δεν το σκέφτεσαι το παιδί σου; Θα το καταστρέψεις

έτσι. Μια εδώ και μια εκεί, έχει χάσει τον μπούσουλα! Πάνω που γνωρίζει δυο φίλους, φεύγετε. Πώς θα αποκτήσει ισορροπία αυτό το παιδί; Λύσε αλλιώς τα υπαρξιακά σου. Κι έπειτα, στα προσωπικά σου, η μια σου ξινίζει, η άλλη σου βρομάει, η παράλλη σε νευριάζει, ε, δεν μπορεί όλοι να είναι στραβοί κι εσύ ο μόνος σωστός. Κάτι κάνεις λάθος...»

Ο Άρης είχε αντιδράσει άσχημα, λέγοντας στον Χάρη να μη φυτρώνει εκεί όπου δεν τον σπέρνουν!

«Και τι είσαι εσύ; Παιδοψυχολόγος, ψυχίατρος, ο Πάπας ή ο κύριος άμεμπτος; Να κοιτάς τα δικά σου τα χάλια! Είδαμε και τα χαίρια σου...»

Η απάντηση, και μάλιστα σε έντονο ύφος, πλήγωσε τον Χάρη και τον έκανε να απομακρυνθεί. Σχεδόν έναν μήνα δε μίλησαν. Κι αν ο φίλος του δεν ενδιαφερόταν να τον ψάξει, θα είχαν χαθεί για πάντα. Κι όταν ξαναβρέθηκαν, ο Άρης ήταν απολογητικός, καταλαβαίνοντας ότι είχε τραβήξει το σχοινί, που θα έσπαγε από δικό του λάθος.

«Ευκαιρίες να ριζώσω κάπου ψάχνω, ρε Χάρη. Να βρω κάτι που θα με εκφράζει, που θα με κάνει να δώσω και την ψυχή μου. Δεν μπορώ να κάθομαι, να ψάχνω, να σχεδιάζω. Μπορεί και να είναι λάθος μου αλλά έτσι είμαι, με ξέρεις. Για τον μικρό, τον Άλεξ, δεν ξέρω, νομίζω ότι περνάει καλά. Δε μου έχει παραπονεθεί, εκτός από μία φορά, όταν φύγαμε από την Καλαμάτα. Αλλά τι να έκανα; Αφού τα έχουμε πει. Αν έμενα, θα ήταν καταστροφή. Δεν είμαι τόσο ρεμάλι όπως ίσως νομίζουν κάποιοι. Όσο για τις γυναίκες, νιώθω ότι από την εποχή της Νίνας κουβαλάω μια κατάρα πάνω μου. Και δε νομίζω ότι φταίω, το έχεις παραδεχτεί κι εσύ...»

«Ε, δεν είναι όλες έτσι, ρε Άρη. Να, εκείνη η κοπελίτσα στην Καλαμάτα μια χαρά κορίτσι ήταν. Κι εσύ την...»

«Έχεις δίκιο σ' αυτό...»

«Εμ, σε όλα έχω δίκιο! Είσαι αυτοκαταστροφικός, ρε γαμώτο, έχεις ένα φούντωμα μέσα σου...»

Όμως το Ξυλόκαστρο του άρεσε και σκεφτόταν να μείνει και τον χειμώνα. Να κάνει το *Εν Λευκώ* χειμερινό εστιατόριο, δημιουργώντας μια πελατεία που θα μπορούσε να συντηρήσει το μαγαζί. Κι αν τα πράγματα κυλούσαν ομαλά, να κάνει αυτό που έλεγε στον Χάρη· να ριζώσει.

Περίπου μία ώρα δρόμος ήταν η Αθήνα, το ίδιο και η Πάτρα, κοντά η ορεινή Κορινθία και τα Καλάβρυτα, είχε ενδιαφέρον. Νοίκιασε ένα σχετικά άνετο σπίτι στον δρόμο πίσω από το μαγαζί κι έπεισε τον Άλεξ ότι η διαμονή τους θα είναι τέλεια, «ένα λεπτό από τη θάλασσα, όπου μπορείς να είσαι όλη την ημέρα!».

Είχε υποφέρει κατά καιρούς. Κι όχι διότι είχε εκείνος την απόλυτη ευθύνη για το παιδί –αναμφίβολα σοβαρό– αλλά επειδή έπρεπε να βρίσκει γυναίκα να τον προσέχει στις διάφορες πόλεις όπου πήγαιναν, αφού ο ίδιος δούλευε αρκετές ώρες και αργούσε πολύ τα βράδια. Και δεν ήταν και το πιο εύκολο παιδί του κόσμου ο Άλεξ, το ήξερε πια καλά ο Άρης.

Κάποιος καλός νεφεληγερέτης μάζεψε τα σύννεφα κι έδιωξε το μπουρίνι, που όμως είχε προλάβει να κάνει καλή δουλειά. Ρήμαξε την παραλία κι έφυγε, διαλύοντας τη μέρα πολλών ανθρώπων. Η Νικόλ κι ο Βασίλης, τα δυο παιδιά του *Εν Λευκώ*, ξεκίνησαν να τακτοποιούν ξανά τις καρέκλες και τα υπόλοιπα, ο Άρης όμως ήξερε ότι η μέρα είχε χαθεί και οι εισπράξεις είχαν πάει περίπατο.

«Τον αλήτη τον Δία!» είπε στον Τεό, που προσπαθούσε με

μια σκούπα να διώξει τα νερά από το μαγαζί, όσο ο Άρης ανέβαζε ξανά την τέντα, που ευτυχώς είχε αντέξει.

«Άρη, χτυπάει το κινητό σου», είπε η Ρέα, που, ενώ ήταν βραδινή, είχε πάει στο μαγαζί ξέροντας ότι έχουν γίνει ζημιές από το μπουρίνι και θα χρειαζόταν η βοήθειά της.

Τη συμπαθούσε ο Άρης επειδή ήταν ντόμπρα κι έλεγε πάντα αυτό που πίστευε, αδιαφορώντας για το κόστος. Κι ήταν η μόνη που στην ουσία τού είχε αντιμιλήσει, κι αυτό, όλως παραδόξως, την ανέβασε στα μάτια του.

«Ξέρω, ξέρω, η δουλειά δεν είναι καλό πράγμα. Γιατί αν ήταν, δε θα μας πλήρωναν. Δεν μπορείς όμως να μας βρίζεις και να μας απειλείς επειδή μας πληρώνεις, ειδικά όταν δε φταίμε», του είπε μια φορά όταν άρχισε να τους λούζει με βριοσιές επειδή χάλασε το ψυγείο.

Του άρεσε το θάρρος της, η καθαρότητά της, το βλέμμα της, κι από τότε δεν ξαναμίλησε άσχημα σε κανέναν υπάλληλο.

«Θα το σπάσω, ρε συ Ρέα, χτυπάει συνέχεια το ρημάδι! Τι επιμένουν αφού δεν το σηκώνω;»

«Ε, να το σηκώσεις! Μπορεί να είναι ο Άλεξ. Στο Βραχάτι δεν πήγε σήμερα για μπάνιο με τον Ανδρέα και τους γονείς του;»

Άφησε το κοντάρι της τέντας και πήγε να πάρει το κινητό του, το οποίο είχε ακουμπήσει στο πάσο των παραγγελιών. Έριξε μια γρήγορη ματιά στον αριθμό, ήταν άγνωστος. Σκέφτηκε όμως ότι έπρεπε να απαντήσει. Ίσως να τον καλούσε ο γιος του από το κινητό των γονιών του φίλου του.

«Παρακαλώ...»

«Ο κύριος Φαρμάκης; Ο Άρης Φαρμάκης;»

«Ναι, ποιος είναι;»

«Σας παίρνω από το Γηροκομείο Γαλήνη, από το Χαλάνδρι...»

Ήταν το μόνο που δεν ήθελε να ακούσει εκείνη τη στιγμή. Ευτυχώς ο συνομιλητής του δεν μπορούσε να δει την τεράστια γκριμάτσα που κάλυψε ολόκληρο το πρόσωπό του, αλλοιώνοντάς το εντελώς.

«Βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να σας πω ότι ο πατέρας σας κατέληξε τα χαράματα από οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου. Λυπάμαι πάρα πολύ, ήταν ένας εξαιρετικός άνθρωπος...»

Κρύος ιδρώτας τον έλουσε. Κι ενώ είχε αλλάξει μπλούζα όταν τελείωσε τα μαξέματα στο μαγαζί, ένιωσε να μουσκεύει κι αυτή, να κολλάει πάνω του όπως ακριβώς πριν, με το μπουρνί.

«Κύριε Φαρμάκη, πρέπει άμεσα να έρθετε από δω για τα περαιτέρω... Να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες, καταλαβαίνετε...»

Ένωσε όλους τους κερανούς της Κορινθίας και της Αχαΐας να το χτυπάνε στο κεφάλι. Αυθόρμητα χτύπησε το πόδι του στο φρεσκοσφουγγαρισμένο πάτωμα, πλημμυρισμένος από οργή. *Τώρα βρήκε να πεθάνει, γαμώτο; Αύγουστο μήνα, που προσπαθούμε να μαζέψουμε κάνα φράγκο; Τώρα, γαμώ την τρέλα μου; Καταραμένος είμαι; Τίποτα δε μου πάει καλά;* σκέφτηκε, θάβοντας ωστόσο μέσα του λέξεις και συναισθήματα.

Πνιγόταν όμως σαν να είχαν σφίξει μια θηλιά στον λαιμό του, και με λειψές ανάσες βγήκε από το μαγαζί. Την πλήρωσε μια μπάλα που βρέθηκε στον δρόμο του. Με μια θυμωμένη κλοτσιά την έστειλε στη θάλασσα, κι αυτή θα την έβγαζε απέναντι στη Ρούμελη.

«Με ακούτε, κύριε Φαρμάκη;»

«Ακούω», έφτυσε τη λέξη.

«Είδα ότι πρέπει να έρθετε άμεσα για να ρυθμίσετε τα της κηδεΐας. Δεν είναι κάτι που μπορούμε να αναλάβουμε εμείς...»

Έπνιξε μια βλαστήμια που ανέβηκε στο στόμα του και ζήτησε να του πουν τη διεύθυνση του γηροκομείου. Δεν τη θυμόταν καθόλου, είχε να πάει καιρό, είχε αραιώσει τις επαφές, παρασυρμένος κάθε φορά από διάφορες καταστάσεις. Άλλοτε του έφταιγε ο πατέρας του, άλλοτε άλλοι, και πάντα κάτι γινόταν.

Έφτασε στην παραλία, ξεστόμισε –ελεύθερα αυτή τη φορά– ακόμα μια βλαστήμια και πέταξε μια πέτρα στο βάθος της θάλασσας. «Τώρα, γαμώτο; Τώρα; Δεν μπορούσε να είναι τον χειμώνα, μια άλλη στιγμή τέλος πάντων;»

Δεν ένιωσε καμιά τύψη για τις σκέψεις του, δε θύμωσε με την αναληγσία του, δεν αντάμωσε με κανέναν πόνο, ήταν... εν λευκώ θυμωμένος με τη συγκυρία! Σκέφτηκε να πάρει τον Χάρη, που ήταν στην Αθήνα, για να του πει να στείλει εκείνος κάποιο γραφείο τελετών ώστε να αναλάβει και να διεκπεραιώσει τη διαδικασία, αλλά ήταν σίγουρος ότι θα τον έβριζε άσχημα.

«Σκατά!» φώναξε δυνατά με κατακόκκινο πρόσωπο, με τη Νικόλ και τον Βασίλη, που τακτοποιούσαν τα πράγματα στην παραλία, να τον ρωτούν αν συμβαίνει κάτι.

«Όχι! Για τον κωλόκαιρο λέω! Μας έχει σκίσει ο αλήτης...»

Έβαλε τα χέρια του στις τσέπες της βερμούδας, βαδίζοντας προς την αντίθετη πλευρά από το σημείο όπου ήταν οι υπάλληλοί του. Έπρεπε να σκεφτεί και μάλιστα γρήγορα. Θα

χρειαζόταν σίγουρα κάποιο ποσό για την κηδεία, ελπίζοντας να μην έχει αφήσει κάποιο χρέος στο γηροκομείο.

«Μόνο αυτό μου έλειπε τώρα! Να πληρώνω τίποτα σπασιμένα! Δε μου φτάνουν όλα τα άλλα...»

Είχε να τον δει καιρό, ούτε που θυμόταν ακριβώς. Θυμόταν μόνο ότι κάθε φορά που αντάμωναν, έφευγε φουρκισμένος, κι έτσι προτιμούσε να μένει μακριά. Δεν ήταν απλώς θυμωμένος μαζί του, οργισμένος ήταν με τις αντιδράσεις του, θεωρώντας ότι ήθελε να του πηγαίνει κόντρα, έτσι για την αντίδραση και μόνο. Ακόμα είχε την πίκρα στο στόμα του, δεν του έφυγε ποτέ, κι ας λένε ότι ο χρόνος τα γιατρεύει όλα, κλείνει τις πληγές, σκεπάζει με απαλή σκόνη τις ασχήμιες, ρίχνει μια γλυκιά λήθη, εξωραΐζει ακόμα και την καμένη γη. Η δική του ψυχή όμως έμοιαζε με κρατήρα που δημιούργησε μια έκρηξη. Ήξερε ότι είναι εκρηκτικός, κι ο πατέρας του, σύμφωνα με τη λογική του Άρη, το επέτεινε αυτό.

Αναψοκοκκίνισε με τη σκέψη κι ένωσε τα μηνίγγια του να χτυπάνε. Κάθισε στην παλιά βάρκα του κυρ Σταμάτη, τη *Μαριγούλα*, το... κειμήλιο της παραλίας μετά την απόσυρσή της από το νερό, και τον κύκλωσε ένα κύμα από θύμησες, αυτές που τον βομβάρδιζαν συχνά πυκνά.

Είχε πάει σε μια καφετέρια στη Γλυφάδα για ένα επαγγελματικό ραντεβού, και όταν είδε την κοπέλα που πήγε να του πάρει παραγγελία, ένωσε ότι του έπεσε το ταβάνι στο κεφάλι! Ποτέ δεν ήταν στερημένος και πάντα είχε τις επιτυχίες του στο γυναικείο φύλο, αλλά η συγκεκριμένη τον έκανε να χάσει τη λαλιά του! Σχεδόν τραύλιζε όταν παράγγειλε τον καφέ του –πάντα φρέντο εσπρέσο γλυκό, όλο τον χρόνο–, είχε εκστασιαστεί από την πρώτη στιγμή. Και δεν ήταν ο μόνος. Γιατί η συγκεκριμένη ήταν απ' τις κοπέλες τις οποίες ακολου-

θεί το βλέμμα μέχρι να χαθούν από το οπτικό πεδίο, που τις αναζητά και πίσω από τον τοίχο, που δε θέλει κανείς να πάρει τα μάτια του, που τις ψάχνει και τις ξαναψάχνει, σαν να είναι υπνωτισμένος, ανήμπορος να ξεκολλήσει.

Αυτό έκανε ο Άρης· κόλλησε. Και πήγαινε στην καφετέρια σε καθημερινή βάση, φροντίζοντας από τη δεύτερη φορά να μάθει το όνομά της. Νίνα. Το παρουσιαστικό της, ο σωματότυπος, τα γαλάζια μάτια, τα ξανθά μαλλιά, ακόμα και τα ψηλά πόδια τον έκαναν να παίρνει όρκο ότι είναι ξένη. Δεν έμοιαζε καθόλου με τις δικές μας. Δεν ήταν δα και καμιά επιτυχία να το καταλάβει! Το ίδιο θα πίστευαν όλοι, ακόμα και οι ελάχιστοι παρατηρητικοί.

Πριν το κάνει η ίδια, το επιβεβαίωσε η προφορά της· βουλωμένο γράμμα διάβαζε ο Άρης! Έπεσε μέσα στη γεωγραφική προσέγγιση, έκανε λάθος στη χώρα. Θα ορκιζόταν ότι ήταν Ρωσίδα, ήταν όμως Ουκρανή. Δε θα του έπαιρνε πολύ χρόνο να μάθει και λεπτομέρειες, τις οποίες πρόθυμα του είπε η Νίνα όταν δέχτηκε να πάνε ένα βράδυ για φαγητό, υποκύπτοντας στην πρότασή του έπειτα από καμιά δεκαπενταριά καφέδες.

Ήταν όμορφος, με πυκνά μαύρα μαλλιά και καστανά μάτια, αρκετά ψηλός, έχοντας ευγενική φυσιολογία, ένα παρουσιαστικό που έθελγε και γοήτευε. Τον έβλεπε να δουλεύει με τον υπολογιστή του δίχως να ασχολείται με τους γύρω, ξεκίνησαν να μιλάνε, με τυπικότητες στην αρχή, κι όταν έπειτα από κάμποσες μέρες τής ζήτησε να βγουν, τον άφησε ένα τριήμερο να περιμένει για να δει τις αντιδράσεις του κι ύστερα απάντησε καταφατικά.

Ο Άρης εντυπωσιάστηκε από την αφήγησή της. Η Νίνα ήταν από την πόλη Ζαπορόζιε, στις όχθες του Δνεύπερου, και

καμάρωνε για την καταγωγή της και φρόντισε να του το δείξει αμέσως. Την πόλη της είχε δημιουργήσει η Μεγάλη Αικατερίνη, αρχικά ως φρούριο, για να προστατεύσει τα νότια εδάφη της Ρωσικής Αυτοκρατορίας από τις επιθέσεις των Τούρκων, και αρχικά ονομάστηκε Αλεξαντρόφσκ, για να πάρει τη σημερινή της ονομασία το 1921.

«Και ξέρεις τι σημαίνει το όνομα της πόλης μου, Άρη; Η μετάφραση είναι “πέρα από τα ορμητικά νερά”!»

«Ομολογώ ότι είστε... πολύ ορμητικά νερά!» της είχε πει σκανάροντάς τη με το βλέμμα από πάνω μέχρι κάτω.

Του είπε ότι έκανε μπαλέτο από μικρή κι ότι, μόλις τελείωσε το σχολείο, γράφτηκε σε μια σχολή χορού, κάτι που λάτρευε από την παιδική ηλικία της. Κι όταν την ολοκλήρωσε, πήρε υποτροφία για να συνεχίσει σε μια εξαιρετική σχολή του Κιέβου, παρά τις έντονες οικογενειακές αντιδράσεις. Δεν ήθελαν να πάει μόνη της σε τόσο νεαρή ηλικία σε μια τόσο μεγάλη πόλη.

«Ευτυχώς η δασκάλα μου έπεισε τον πατέρα μου ότι ήμουν πολύ καλή, ότι στο Κίεβο θα ανέβαινα επίπεδο, θα είχα άλλες προοπτικές, θα έκανα καριέρα. Στο μυαλό μου είχα πάντα να πάω στα περίφημα μπαλέτα Βίρσκι. Αν τα κατάφερα, θα άλλαζε η ζωή μου. Αλλά όλα ήρθαν αλλιώς... Η υποτροφία τελείωσε, ο πατέρας δεν μπορούσε να με στηρίξει, είχαν αρχίσει και τα προβλήματα στην Ουκρανία, έγιναν ιστορίες, γύρισα πίσω αναγκαστικά. Έκλαιγα όλη μέρα! Αλλά δεν υπήρχε άλλος δρόμος. Ένωθα δυστυχισμένη, δε με χωρούσε ο τόπος. Έψαχνα τρόπο να φύγω. Και πριν από τρία χρόνια –όσα είμαι στην Ελλάδα– μια φίλη μου είπε ότι υπήρχε μια δουλειά για εμένα σε ένα ξενοδοχείο στην Κρήτη, στον Άγιο Νικόλαο. Δεν το σκέφτηκα καθόλου. Μου άρεσε πολύ, αλλά ήταν μό-

νο για το καλοκαίρι. Δεν ήθελα να γυρίσω πίσω, θα ήταν σαν αργός θάνατος για μένα. Έτσι ήρθα στην Αθήνα μαζί μ' εκείνη τη φίλη μου, τη Ναταλία, που είχε άκρες εδώ. Χορεύτρια κι αυτή. Κι αφού δεν είχε πρόβλημα να δουλέψει σερβιτόρα, δεν είχα κι εγώ. Αλίμονο!»

Ο Άρης την ερωτεύτηκε αμέσως. Δυνατά, παράφορα, απόλυτα, παθιασμένα. Παρατούσε τις δουλειές του για να είναι κοντά της, ακόμα και τις ώρες που η Νίνα δούλευε στην καφετέρια. Κι ένας Θεός ξέρει πώς διατηρούσε την ψυχραιμία του, παρόλο που μέσα του έβραζε όταν έβλεπε διάφορους θαμώνες να προσπαθούν να πιάσουν επαφές μαζί της, να της χαμογελούν, να της λένε ένα σωρό μπουρδες, κι επιπλέον να ακούει χυδαιότητες από διπλανές παρέες όταν εκείνη απομακρυνόταν.

Κι όσο έβλεπε αυτά τόσο δεν ξεκολλούσε από δίπλα της, κάνοντας... διπλοβάρδια! Του ήταν αδύνατο να απομακρυνθεί, ακόμα κι όταν βεβαιώθηκε ότι εκείνη ήταν πολύ τυπική στη δουλειά της, δίχως να δίνει το παραμικρό δικαίωμα. Η ίδια άλλωστε, κάθε φορά που τελείωνε τη βάρδιά της, του έδειχνε ραβασάκια που της άφηναν, χαρτάκια με τηλέφωνα, προσκλήσεις για μαγαζιά, ό,τι ηλίθιο σκαρφίζεται κάποιος άντρας για να ρίξει μια γυναίκα.

Τότε ήταν που αποφάσισε να φύγει από το πατρικό του στου Ψυρρή και να νοικιάσει ένα μικρό διαμέρισμα στου Γκύζη, ώστε να μπορεί να την έχει μαζί του και τα βράδια. Ζούσε και ανέπνεε για εκείνη, είχε κυριεύσει το μυαλό του, είχε εισβάλει μέσα του. Και τότε, όταν της είπε για το νέο διαμέρισμα, έμαθε την είδηση που τον σόκαρε στην αρχή, του δημιούργησε τεράστια ταραχή, τον ταρακούνησε σαν σεισμός! Του είπε λοιπόν ότι δύο βράδια την εβδομάδα, Παρασκευή

και Σάββατο, δούλευε ως χορεύτρια σε ένα κλαμπ στη Γλυφάδα, πάντα με τη Ναταλία, που της βρήκε και αυτή τη δουλειά, όπως και τις προηγούμενες.

Εκείνη είδε αμέσως την ενόχλησή του αλλά δεν ήταν διατεθειμένη να υπαναχωρήσει. «Προφανώς οι λόγοι είναι και οικονομικοί. Δεν μπορώ να ζήσω με τα λεφτά της καφετέριας. Δε γίνεται να κουβαλάω για πάντα δίσκους! Κι έπειτα, η κανονική μου δουλειά, σ' το έχω πει, είναι χορεύτρια. Ίσως βρω κάτι καλύτερο στην πορεία. Ούτε εκεί θα είμαι για πάντα...» του εξήγησε.

Ο Άρης, απέραντα ερωτοχτυπημένος, βυθισμένος στα κάλλη της, φυλλαράκι στον άνεμο, ήταν αδύνατο να σκεφτεί λογικά, επομένως κανένας ρεαλισμός δεν είχε θέση στο μυαλό του. Ούτε που σκέφτηκε να απομακρυνθεί από κοντά της, να θεωρήσει ότι δεν είναι μια γυναίκα γι' αυτόν. Θα την ακολουθούσε ό,τι κι αν έκανε. Ήταν άλλωστε ξεκάθαρο ότι, για να μείνουν μαζί στο νέο του διαμέρισμα, κάτι που αυτός επιθυμούσε κολασμένα, απαραίτητη προϋπόθεση ήταν να αποδεχτεί τη δουλειά της Νίνας. Σε κάθε άλλη περίπτωση –κι αυτό μπορούσε να το καταλάβει– δε θα την είχε.

Πίστευε μέσα του ότι, με την πάροδο του χρόνου, θα έβρισκε τρόπο να την πείσει να σταματήσει, τουλάχιστον από το συγκεκριμένο μαγαζί. Είχε δει τον χαμό που γινόταν, τα διψασμένα και λάγνα βλέμματα των ανδρών για τη Νίνα κάθε δευτερόλεπτο που χόρευε. Οι θαμώνες παραληρούσαν, σφύριζαν, χτυπούσαν παλαμάκια, χόρευαν προκλητικά μπροστά της, χαλούσαν τον κόσμο, άδειαζαν τα ποτά του μπαρ όσο εκείνη ήταν στη σκηνή.

Έτσι, έχοντας προσωπική εικόνα και γνώση, δίχως να το διαπραγματεύεται, την πήγαινε ο ίδιος στο κλαμπ και περί-

μενε να τελειώσει το πρόγραμμά της για να την πάρει και να φύγουν. Δεν τον ένοιαζε που είχε παρατήρει τα πάντα, αρκεί να ήταν δίπλα της. Είχε ήδη κατακτήσει το... κάστρο, τότε που ανέβηκε δεκαέξι σκάλες στον ουρανό οργώνοντας το θεσπέσιο κορμί της. Και δε θα το άφηγε, ακόμα κι αν τον απειλούσαν με περίστροφο οι ουκρανικές μυστικές υπηρεσίες.

«Άλλη ράτσα, φίλε μου, ευλογημένη από το Θεό!» έλεγε στον Χάρη, που προσυπέγραψε κάθε λέξη του φίλου του όταν είδε τη Νίνα στην καφετέρια. Στο κλαμπ δεν τόλμησε να τον καλέσει.

Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, εκείνη έφυγε από το διαμέρισμα στο οποίο έμενε μαζί με τη Ναταλία και εγκαταστάθηκε στο σπίτι του Άρη, ο οποίος σπατάλησε το μεγαλύτερο μέρος από τις οικονομίες του για να στήσει το νέο διαμέρισμα, αγοράζοντας ό,τι καλύτερο υπήρχε στην αγορά. Ήθελε να την εντυπωσιάσει κι έτσι έχασε κάθε μέτρο. Ούτε που τον ένοιαζε το γεγονός ότι εκείνη διάλεγε τα ακριβότερα πράγματα, ακόμα και κάποια που δεν ήταν απαραίτητα. Το μόνο που τον ενοχλούσε ήταν το ότι η Νίνα αρνιόταν να του πει για τους προηγούμενους δεσμούς της και ήταν κάθετη σ' αυτό.

«Και τι έγινε αν τον έλεγαν Νικολάι, Όλεγκ ή Βασίλι; Αυτά άλλωστε ανήκουν στο παρελθόν, δεν υπάρχουν. Αυτό που υπάρχει είναι το παρόν και το μέλλον κι είναι μαζί σου. Αυτό να σου αρκεί...» του απαντούσε.

Δυο φιλιά της ήταν αρκετά για να τον κάνουν να ηρεμήσει.

Γιε μου,

Πονάει η ψυχή μου τώρα που σου γράφω ξεχασμένος σε ένα καταθλιπτικό δωμάτιο ενός γηροκομείου, αποκομμένος από όλους. Πιο πολύ όμως υποφέρω που δε σε βλέπω. Ξέρω, έχεις τις δουλειές σου και τα τρεχάματά σου, αλλά η μοναξιά πληγώνει πολύ, δεν αντέχεται. Και τι δε θα έδινά για να σε δω! Κι ο χρόνος μου δεν είναι πια πολύς. Μακάρι να είναι όλα καλά στη ζωή σου και να είσαι χαρούμενος και ευτυχισμένος.

Σε σκέφτομαι και σ' αγαπώ πολύ,
ο πατέρας σου

Ο συνταξιούχος πυροσβέστης Αργύρης Φαρμάκης, τσακισμένος από τη ζωή. Ο γιος του Άρης, με ροπή σε κάθε είδους μπλέξιμο. Τους χωρίζει άβυσσος. Τους ενώνει όμως μια συγκλονιστική εξέλιξη, μέσα από δεκαέξι σπαρακτικά γράμματα.

Μια αληθινή ιστορία πατέρα και γιου που βουτάει ως τα τρίσβαθα της ψυχής και φέρνει δάκρυα στα μάτια...

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-3609-8

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24659

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η